

Nr 115.

Av herr **Molin** i Dombäcksmark om skrivelse till Kungl. Maj:t i fråga om tillämpningen av gällande bestämmelser om villkor för åtnjutande av bidrag från norrländska och allmänna avdikningsanslagen.

Enligt § 1 av gällande instruktion för kungl. lantbruksstyrelsen den 23 dec. 1914 (Sv. förf.-saml. nr 506) *åligger* det kungl. styrelsen att med uppmärksamhet följa lantbruket och dess binärningar samt fiskerinäringens tillstånd och att vidtaga eller hos Kungl. Maj:t föreslå de åtgärder, som styrelsen anser lämpliga för dessa näringars befrämjande. Men några initiativ ser man sällan, utan de löpande ärendena synas fullt upptaga vederböran- des tid. Gång efter annan, ja årligen, göra lantbruksingenjörerna framställningar, som emellertid oftast hamna i arkiven. Betänkligast är dock, när styrelsen föreslår *negativa* åtgärder, såsom 1910 beträffande *försämring* i villkoren för norrländska avdikningsanslaget från hälften till en tredjedel av kostnadsförslagen samt nu senast i år, då styrelsen icke ryggat tillbaka för att föreslå en *försämring* i villkoren för allmänna avdikningsanslaget från $\frac{1}{3}$ till $\frac{1}{4}$ av kostnadsförslagen. Lyckligtvis hava dylika ansatser ej haft önskad framgång, och med tillfredsställelse kan antecknas, att Kungl. Maj:t i årets statsverksproposition beträffande allmänna avdikningsanslaget icke följt kungl. styrelsens anvisningar.

Behovet av förstärkning av arbetskrafterna hos kungl. lantbruksstyrelsen har gång efter annan framhållits, och särskilt ha klagomål förspotts om huru svagt representerat norrlandsintresset är hos styrelsen. Uti motion till fjolårets riksdag påyrkade hr Lindman m. fl. åtgärders vidtagande för norrlandsintressenas bättre tillvaratagande i kungl. styrelsen (motion nr 104 i 2:a k.), men efter jordbruksutskottets avstyrkande utlåtande avslogs

motionen av riksdagen. Jordbruksutskottet och riksdagen insågo visserligen i likhet med motionärerna vikten av ett rätt tillgodoseende av kravet på nödig sakkunskap vid behandlingen av frågor rörande det norrländska jordbruket, men motionärernas uppfattning beträffande sättet för ernående av det önskade målet kunde utskottet och riksdagen ej dela. En uppdelning av de till en statsinstitution hörande ärenden borde i stället icke såsom i motionen föreslagits göras *territoriellt* utan efter de olika ärendenas art. Härvidlag torde hava förutsatts, att varje gren av lantbrukshållningen borde hava sin speciella talesman inom kungl. styrelsen och att dessa talesmäns sakkunskap ej blott skulle omfatta södra Sveriges förhållanden utan även norrländska förhållanden. Att ett sådant resonemang är riktigt, lider ej minsta tvivel.

Jag tillåter mig härmed genom ett slående exempel bevisa, hur viktigt och nödvändigt det måste vara, att såväl sydsvensk som norrländsk sakkunskap bör få komma till sin rätt hos kungl. styrelsen.

Av bifogade kartskiss framgår, huru kungl. styrelsen ansett sig böra behandla ett dikningsärende i Västernorrlands län. Av skissen synes, att vederbörande av sex föreslagna diken slopat 3 helt och hållet, nämligen nr 3, 4 och 6 samt huggit av ett par stumpar av diket nr 2. Kungl. styrelsens dikningsprinciper synas alltså vara, att staten ej bör understödja andra än dåliga avdikningar. Härutinnan är kungl. styrelsens uppfattning diametralt motsatt det sunda lekmanaförståndets uppfattning, som går ut på att dålig avdikning icke är stort bättre än ingen avdikning alls. Kungl. styrelsens åtgärder med dikningsföretaget kunna icke bero på annat än att kungl. styrelsen måhända trott, att här gällde s. k. tegdikning. Den flyktigaste blick på kartans skala borde dock ha övertygat styrelsen, att så icke är fallet.

Genom reduceringen har ägaren till litt. B a 1 (Anders Persson) tillskyndats en förlust av 590 kronors statsanslag. Vederbörande lantbruksingenjör hade föreslagit 1,250 kr. anslag, men nu är det nedprutat till endast 660 kronor. Därtill kommer, att ägaren av litt. B a 1, i hopp om att sedermera få anslaget, *färdigdikat* hela företaget.

Även i ett annat avseende har kungl. lantbruksstyrelsen förfarit minst sagt ovederhäftigt vid granskningen av förenämnda dikningsförslag. Det har nämligen föreskrivits, att broarna skola hava 5 bärbjälkar i stället för av lantbruksingenjören föreslagna 4. Vederbörande tro tydligen, att man i Norrlands skogsbygder kör med parhästar liksom i Skåne och Östergötland m. fl. landskap. Allt skall till synes stivas till efter samma schablon.

Det passerade ger mig anledning hemställa,

att riksdagen ville i skrivelse till Kungl. Maj:ts fästa Kungl. Maj:ts och kungl. lantbruksstyrelsens uppmärksamhet på nödvändigheten av att villkoren för åtnjutande av bidrag ur norrländska och allmänna avdikningsanslagen tillämpas efter deras ordalydelse, så att bidrag ej vägras allenast på den grund, att dikningsföretagen avse en något fullständigare torrläggning.

Stockholm den 24 januari 1916.

Emil Molin,
Dombäcksmark.

Anm. Den ovan omnämnda kartskissen bifogas å en särskilt tryckt bilaga.

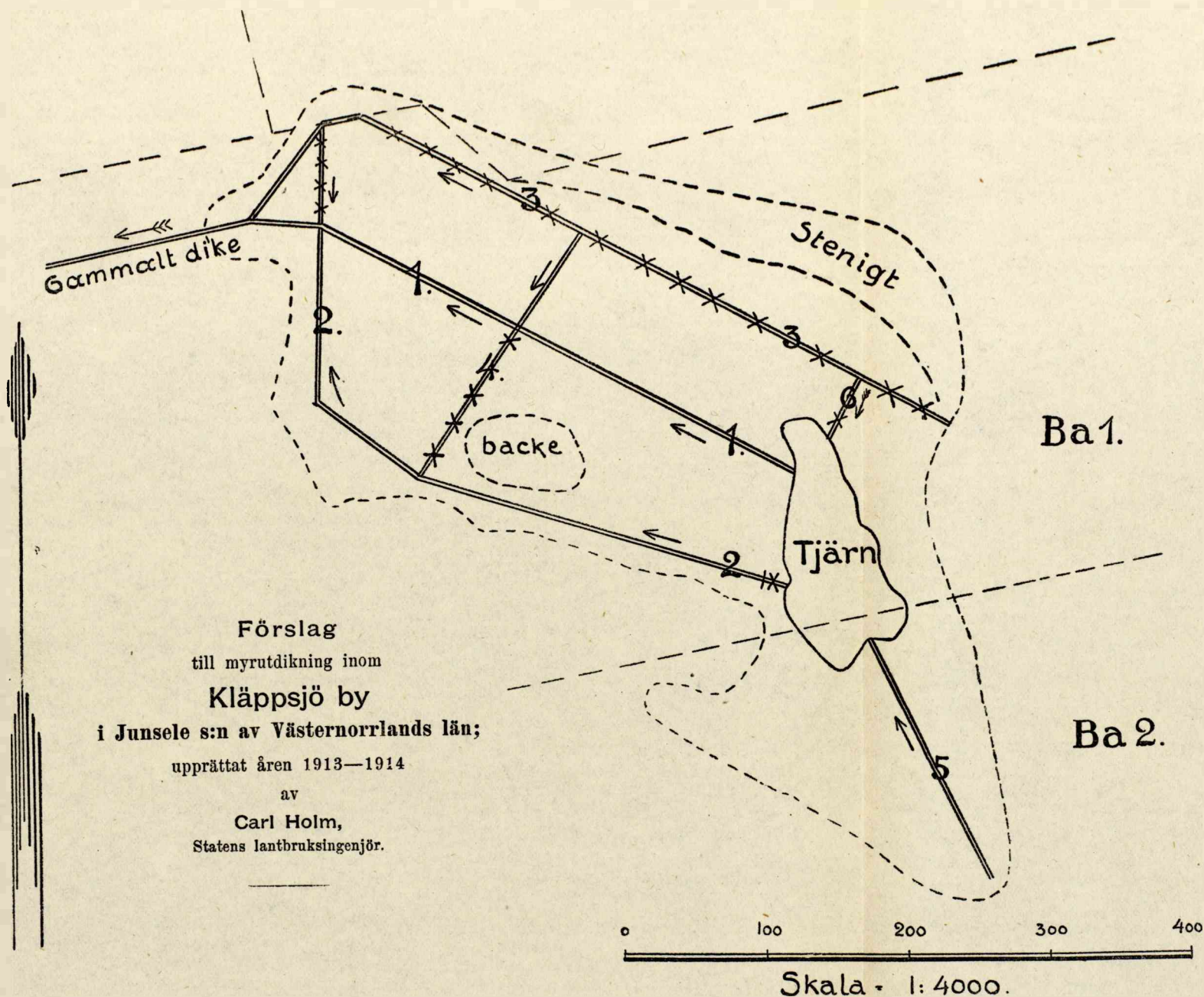
Under originalet till denna bilaga läses följande:

Avskrift. Genom Kungl. Maj:ts nådiga brev den 17 juni 1916 fastställd till efter rättelse vid arbetets utförande *med villkor* att i företaget ingående broar förses med minst 5 st. bärbjälkar av föreskrivna dimensioner samt *med rättighet* till ändring enligt anteckning under kostnadsförslaget.

Stockholm den 14 oktober 1916.

Olof Fredholm.

Wilhelm Flach.

Förslag
till myrutdikning inom
Kläppsjö by
i Junsele s:n av Västernorrlands län;
upprättat åren 1913—1914
av
Carl Holm,
Statens lantbruksingenjör.